

[Lysholm Christensen]

vækkelser i forrige århundrede. Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler er børn af højskoletraditionen, de hører med til familien, og derfor er det naturligt at samle lovgivningen i én lov trods visse forskelle.

Der er mange følelser og traditioner i denne sektor, og derfor oplever vi også en engageret debat om centrale ord og begreber i denne tid. Nogle kan diskutere længe og inderligt, om undervisningen skal defineres som livsoplysning eller folkelig oplysning. Andre siger det på en mere markant måde: De tager ladegreb på deres pennalhus, når de hører udtrykket almindelig undervisning! Ja, jeg ved ikke, hvordan man gør det, men morsomt lyder det da. Det afgørende for mig er, at skolerne bevarer deres frihed til selv at beskrive og virkeliggøre deres formål, og forslaget formuleringer virker for mig at se ikke indskrænkende på denne frihed til selv at beskrive holdninger og idégrundlag.

Mindstekravet om 24 årselever er jeg derimod ikke helt sikker på er rimeligt sat. Det er en livsbetingelse for højskoletraditionen, at der sker fornyelse, og alt nyt begynder jo i det små. Jeg vil medgive, at et kostskolemiljø på 18 elever kan virke noget tyndt, men jeg må alligevel tage et lille forbehold på dette punkt.

Så er der spørgsmålet om ejendomsskatterne, som er foreslået fjernet fra refusionsdelen. Det vil ramme urimelig hårdt på nogle få skoler, og derfor vil jeg foreslå, at man løser det på den måde, som vi har fået det foreslået af en af skoleforeningerne, nemlig at man ganske enkelt sætter et loft ind og kun refunderer udgifter, der ligger over en vis grænse, f.eks. 40.000 kr. Så er der kun et lille antal skoler tilbage i refusionsordningen.

Spørgsmålet om skolekredsen, § 10, stk. 2, har jo været genstand for en del debat. Jeg er enig i, at der skal være en kreds af mennesker, som ønsker en given skole. En skole er et levende fællesskab, der har sit liv og sin tid, og skolekredsen er skolens liv. Derfor er det vigtigt, at denne skolekreds er levende og engageret og virker i skolens nærhed. Men hvordan definerer vi denne kreds? Hvad forstås der ved »en anden offentlig myndighed«? Kan en landsbevægelses lokalforeninger vælge til bestyrelsen? Skal alle vælges på en generalforsamling? Der er nogle spørgsmål her, vi må have afklaret. Jeg er glad for, at foreninger kan

indgå i skolekreds-begrebet. En forening er jo i høj grad også en del af det folkelige bagland, der kan stå bag en skole.

Så vil jeg nævne et problem omkring elevtilskuddet til folkehøjskoler. Det er rimeligt og godt, at arbejdsløse har mulighed for at få en betydelig del af skoleopholdet betalt – nu ved jeg godt, at dette problem ikke er noget, der specielt kan løses i denne lov, men jeg tillader mig alligevel at nævne det – men ordningen med dette tilskud til arbejdsløse har jo udviklet sig sådan, at man på en given skole kan skrive »fjols« og »tåbe« på ryggen af de få elever, som selv betaler det meste af opholdet, og deres kammerater kan spørge: Hvorfor sørgede du ikke for at blive fyret, inden du startede på skoleopholdet? Det er ikke rimeligt; her er et problem. Det var måske bedre at overveje at få et højere fast tilskud fra stat og kommune til højskoleophold.

Til sidst vil jeg sige, at der er et problem i forbindelse med Diakonhøjskolen i Århus. Det vil være meget beklageligt, om man for denne velfungerende skole ikke finder en løsning på spørgsmålet om 15 pct. hjemmeboende elever. Jeg ved godt, der er en 5-års-overgangsperiode, men vi skulle helst ikke lukke skoler på det problem.

Vi medvirker fra Kristeligt Folkepartis side gerne til et positivt udvalgsarbejde, som ligger foran os nu.

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Mange tak for den positive modtagelse. Der er mange tekniske spørgsmål, og jeg stiller mig naturligvis meget gerne til rådighed for det udvalgsarbejde, der kommer, for at udrede også de tekniske spørgsmål.

Selve støtteleven, tilskudsordningerne, er meget komplicerede, og det er selvfølgelig en stor samlet lovgivning at få alle disse ting med i den samme lov, som nu også arbejder med formålsparagrafferne.

Når vi taler om udvikling og forsøg, som hr. Poul Erik Dyrhund er inde på, er det vores opfattelse, at de enkelte skoler har alle de forsøgs- og udviklingsmuligheder, de selv vil. Vi har oplevet, at de beskedne forsøgspuljer, der har været, i virkeligheden var overflødige, fordi rammerne for den enkelte skoles virksomhed gør, at man kan sætte uendelig meget i gang. Det er jo derfor, vi har denne frie skole-